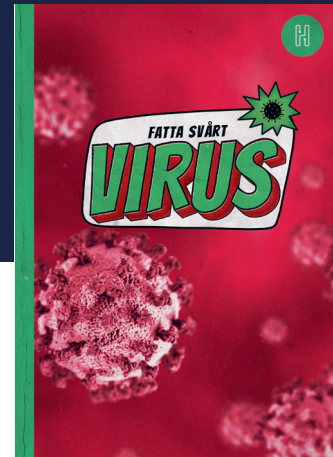

Lärarhandledning

Virus

Ämne:

Svenska och svenska som andraspråk

Årskurs:

4-6

Antal lektioner:

1-6

Om handledningarna:

Till boken *Virus* finns förutom denna lärarhandledning en **elevhandledning**. Elevhandledningen kan eleverna arbeta med på egen hand eller tillsammans med andra. Vill man kan också elevhandledningen vara grund för ett gemensamt klassarbete med boken.

I denna lärarhandledning presenteras boken. Därefter ges förslag på hur *Virus* kan introduceras, en övning där eleverna får skapa egna virus och en avslutande skrivuppgift.

Handledningarna är gjorda av Jenny Edvardsson, www.jennyedvardsson.se.

Centralt innehåll

Svenska 4–6

- ▶ Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna.
- ▶ Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.
- ▶ Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från vardag och skola. Stödord, bilder, digitala medier och verktyg samt andra hjälpmedel för att planera och genomföra en muntlig presentation. Hur gester och kroppsspråk kan påverka en presentation.
- ▶ Beskrivande, förklarande, instruerande och argumenterande texter, till exempel faktatexter, arbetsbeskrivningar, reklam och insändare. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag.

Svenska som andraspråk 4–6

- ▶ Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna.
- ▶ Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.
- ▶ Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från vardag och skola. Stödord, bilder, digitala medier och verktyg samt andra hjälpmedel för att planera och genomföra en muntlig presentation. Hur gester och kroppsspråk kan påverka en presentation.
- ▶ Beskrivande, förklarande, instruerande och argumenterande texter, till exempel faktatexter, arbetsbeskrivningar, reklam och insändare. Texternas innehåll, uppbyggnad, typiska språkliga drag samt deras ord och begrepp.

Boken

I boken får läsaren lära sig om virus. Här finns grundläggande fakta om virus i stort. I slutet av boken ges några exempel på vanliga virus. Boken är en del av serien Fatta svårt, där läsaren på ett lätt sätt får lära sig om krångliga saker.

Inför läsningen

När du introducerar denna bok kan du utgå från titeln, *Virus*. Låt eleverna få fundera över detta ord genom att exempelvis ta hjälp av följande frågor:

1. Vad är virus?
2. Vad gör virus?
3. Kan virus vara något bra?
4. Känner du till något specifikt virus?

Låt eleverna diskutera frågorna i smågrupper och därefter presentera sina tankar i helklass.

Under läsningen

I boken *Virus* finns flera bilder på virus, se exempelvis sidorna 4, 7, 13 och 23. Undersök dem tillsammans med eleverna. Visst ser de nästan ut som konstverk? Låt eleverna skapa egna "fantasivirus" i tre steg. I steg 1 ritas och målas de sitt virus så att man ser det utifrån. I steg 2 målar de sitt virus i genomskärning så att både kapsel och hölje syns. I steg 3 får de döpa sitt virus. Passar namnet med utseendet?

Efter läsningen

Faktatext om virus

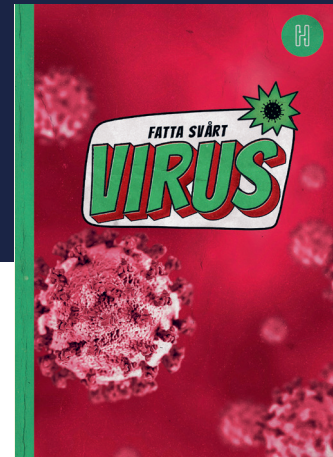
När eleverna har läst klart boken kan de få fördjupa sig i ett virus och ta fram en egen faktatext. De kan arbeta utifrån följande arbetsgång:

- ▶ Bestäm virus.
- ▶ Skriv ner det du redan vet om viruset.
- ▶ Vad vill du mer veta om viruset? Skriv ner dina frågor.
- ▶ Sök information om viruset.
- ▶ Anteckna viktig information. Glöm inte ange varifrån du fått informationen.
- ▶ Planera din text (i vilken ordning ska din fakta presenteras?) .
- ▶ Skriv texten med hjälp av dina anteckningar.
- ▶ Rita en bild, där läsaren får se ditt virus.

Faktatexten kan struktureras på följande sätt:

- ▶ Huvudrubrik
- ▶ Underrubriker: Under varje underrubrik presenteras en viss aspekt av ämnet
- ▶ Bild som illustrerar ämnet
- ▶ Källförteckning

Elevhandledning

Virus

Boken

Detta är en bok där du får lära dig om virus. Du får exempelvis reda på vad det är, vad det gör och hur det sprids.

Textfrågor

Till de olika kapitlen finns det frågor som du ska besvara. Innan du börjar läsa ett kapitel är det bra om du har läst igenom frågorna så att du vet vad de handlar om.

Kapitel 1: Vad är virus?

1. Vad är virus?
2. Vad använder man ett mikroskop till?
3. Vem/vilka kan drabbas av virus?

Kapitel 2: Vad gör virus?

1. Vad består levande organismer av?
2. I kapitlet står det att man kan se en cell som en fabrik. Vad menas med det? Förklara med egna ord.
3. Vad händer när en cell blir infekterad?

Kapitel 3: Virusets delar

1. Hur många delar består ett virus av?
2. Vilken är virusets viktigaste del?
3. Vad är arvs massa för något?
4. En del virus har ett hölje med taggar. Vad gör detta hölje?
5. Varför är det bra att tvätta händerna med tvål och vatten?

Kapitel 4: Virus smittar

1. Hur sprids virus?
2. Myggor kan sprida fyra olika virussjukdomar. Vilka? Ta reda på vad som händer om man får någon av dessa sjukdomar. Sök exempelvis fakta på skolbiblioteket eller på internet.

Kapitel 5: Kroppen försvarar sig

1. Vad är immunförsvar?
2. Vad gör de vita blodkropparna?
3. Vad händer i kroppen när man får feber?
4. I detta kapitel finns många svåra ord. Ta reda på vad följande ord betyder:
 - a. Immun
 - b. Antikroppar
 - c. Vaccin
5. Vad gör:
 - a. mördarceller?
 - b. storätande celler?

Kapitel 6: Virus utvecklas

1. Vad är en mutation för något?
2. Varför kan en människa bli förkyld flera gånger i rad?

Presentera ett virus

I slutet av boken *Virus* presenteras nio vanliga virus – corona, ebola, influensa, HIV, rabies, mässling, rhino, varicellazoster och noro. I denna uppgift ska du får fördjupa dig i ett av dem och ta reda på fakta. Faktan ska du sedan muntligt berätta om för dina klasskompisar. När du håller din muntliga presentation ska du ha ett bildspel till hjälp. Du kan exempelvis använda dig av Google Presentation eller PowerPoint.

Din muntliga presentation ska bestå av följande tre delar:

- ▶ Inledning: här presenterar du ditt virus och varför du valt det.
- ▶ Huvuddel: här presenterar du all den fakta du fått fram.
- ▶ Avslutning: här sammanfattar du kort din fakta och låter därefter dina klasskompisar ställa frågor.